

CIVTADANIA

Ens adherim al just homenatge a D. Manuel Azaña.

SETMANARI D'ESQUERRES

ANY I

La Bisbal, 16 de Febrer de 1933

NUM. 44

EDITORIAL

EL PROBLEMA ESCOLAR

Indubtablement, una de les lleis més justes i que interpreten millor el sentit de la revolució espanyola, és la que determina la laïcització i unificació de les escoles, fent que siguin assequibles a totes les intel·ligències, malgrat que no vagin secundades per una posició social sancionada. Per això cal que tots els organismes i tots els ciutadans cooperin a aquesta obra de desvetllament espiritual, i ajudin a solucionar el problema que ara es presenta ja com una realitat immediata.

La Bisbal, igual com totes les poblacions a on s'hi trobin col·legis confessionals, ha de començar de preocupar-se ja d'aportar la seva solució, en lo que atany el seu radi.

Primerament, i com a cosa ja indiscutible cal anar a la creació immediata de noves escoles, ja que a l'excès de matrícula existent en les escoles actuals i que dificulta la tasca del mestre, cal adjuntar-hi el contingent d'alumnes que al començar el nou curs, vindrà de les escoles catòliques, car en aquella data hauran tancat per manament de la llei.

En quant a la quantitat d'escoles creiem que interessa la creació de cinc. Dues escoles maternals per a infants de 3 a 6 anys; dues de pàrvuls, per a infants de 6 a 8 anys i una secció més a la Graduada de noies. Això, donaria un total de 12 escoles, les quals a 50 alumnes per grau, s'arriba a 600 alumnes, que és, aproximadament, el cens escolar de La Bisbal.

Una de les coses que probablement remourà més l'opinió bisbalenca, serà, sens dubte, l'emplaçament dels nous locals. S'han llençat opinions des del carrer, i també, i potser una mica lleugerament, des dels escons municipals. Caldria que abans d'opinar hom procurés enterar-se, documentar-se, estudiar aquest problema en lo que afecta a casa nostra, i buscar una solució que ajuntant i apropant criteris i opinions particulars, significués un benefici per els nostres infants, malgrat que la solució que s'acordés aixequés veus protestatàries de persones que es creguessin perjudicades en el seu interès particular. S'ha parlat de construir-les en les barriades extremes, i al donar aquest projecte creiem que s'ha tingut més en compte el seu aspecte moral, el que significa per aquelles persones que viuen lluny del centre de la població, i per la comoditat i facilitat que representaria per aquells infants el tenir l'escola prop de on viuen. Raons ben humanes, i les quals, en principi ens convenen en absolut. Però, com en totes les coses, hi ha les dues cares, i tenim al costat de les raons que aboguen per aquell projecte altres raons que pesen també, per a construir els nous edificis en l'espai d'horta de can Ramió, agrupant-les totes. Raons tals com són la millor graduació d'ensenyança que fa més eficient la tasca del mestre, i que el centralitzar totes les escoles permet; al construir unes noves escoles permetria dotar a les actuals de tot el que manquen: cantina escolar per a infants necessitats, sala biblioteca, aula de treballs manuals, servei de banys i dutxes, gimnàs, etc, així com, també, faria possible l'ampliació del pati d'esbarjo, avui insuficient, i es podria embellir amb uns petits jardins. Tot això que seria possible, formant un sol grup escolar, donaria als nostres infants unes possibilitats i unes comoditats que cal tenir present, puix que descentralitzant-ho segurament fóra impossible tenir en les noves escoles la graduació convenient, i faríem d'aquestes, unes escoles ben migrades, a l'altura de qualsevol poble de quatre cases. Si els cabals de l'Estat i del Municipi permetessin construir i sostenir un altre grup escolar, amb la graduació necessària i amb totes les aventatges que acabem d'exposar, no cal dir que nosaltres ho defensaríem íntegrament. Com que ho creiem impossible a la pràctica, per això som partidaris d'unificar en un sol lloc tot l'ensenyament, dotant aquest lloc, del màxim possible de comoditats i benestar. Sempre trobarem molt més lògic una cosa completa, que dues d'incomplertes.

L'Ajuntament és de creure que s'en preocuparà ben aviat, i anirà a la construcció immediata dels nous locals, previs els estudis necessaris, tinguent en compte la subvenció de deu mil pessetes que dona l'Estat per escola unitària, i de dotze mil pessetes per grau, apart de subvencionar, també, la construcció de departaments complementaris, com cantina, biblioteca, etc.

Per la importància d'aquest problema, nosaltres en tornarem a parlar més detalladament, i procurarem de documentar-nos tant com ens sigui possible, a fi de que l'orientació que llencem des d'aquest lloc resulti com més ben enfocada, millor.

De la setmana passada

Té raó el senyor Bello. Es més, si val l'expressió: «encara que no en tingués, en tindria». Per a mi almenys. Ara que, es possible que també en tingui el ministre, de raó. I probablement en tenen tots dos. De totes maneres, fa uns quants anys que llegeixo els escrits del senyor Bello, i per mi «el senyor Bello ha tingut raó sempre».

Aqueixa campanya periodística no ha pas provocat la crisi del Govern com algú es temia. En canvi, si més no, haurà servit per que el senyor De los Rios tingui compte amb els elements poc «edificants» que pugui haver-hi al Ministeri d'Instrucció.

No vaig voler anar hi el diumenge passat al mitin de l'Euskalduna. No hauria pogut resistir, m'hauria agafat algun mal. He preferit llegir el discurs del senyor Goicochea, l'endemà, a casa. Així, de tant en tant podia aixecar-me i sortir al balcó, per airejar-me. D'aquesta manera vaig aguantar la lectura del discurs fins a la fi.

Si no em fes fàstic em faria gràcia, francament. Perque no deixa d'esser graciós que un senyor que ha estat ministre de la Monarquia, es a dir, d'un règim de llibertat i justícia (?) parli de les arbitrietats de la República.

No devia convèncer ni als que l'escoltaven. Es veritat que l'auditori estava format de gent de tota mena d'idees. Gent que en altres ocasions han estat amics irreconciliables. Tradicionalistes, alfonsins, primorriveristes... i nacionalistes! No cal dir com devien ésser de pintorescos, per tal com eren contradictoris els crits que allí es llençaven «Viva la tradició» cridava l'un; «Viva Albiñana» cridava un altre al seu costat. Un de més enllà, molt aprop: «Gorra Euzkadí», que en aquella ocasió volia dir: «Visca el fur de la clerecia».

Però hi ha alguna cosa que els uneix a tots; el propòsit d'oposar-se resoltament a l'aplicació de la Reforma Agrària i de l'acte 26 de la Constitució.

Bilbao, Febrer 1933

☆☆☆

El diari que ens mancava

Dèiem l'altre dia que els clericals s'han fet nacionalistes. Però això no vol pas dir que tots els nacionalistes siguin clericals. «També n'hi ha» que en són. Per exemple: el partit d'esquerrès «Acción Catalana Vasca».

Els qui integren aquets partit són pocs, relativament, comparats amb altres. Però, com a bons bascos—els veritables bascos, al meu entendre—són els que interpreten millor el sentir del país basc. De moment compten amb la simpatia dels bons republicans, que fins ara, amb molta raó, han desconfiat del nacionalisme «cavernícola».

Fa cosa de quinze dies que va començar a publicar-se un nou diari «Tierra Vasca», portaveu del partit. Està ple de bones disposicions, i tant de bó aconseguís encarrilar l'opinió, el moviment autonomista. De mi puc dir que es el primer diari nacionalista que he comprat dença que soc aquí, i em sembla que el meu cas no és únic.

Ens feia falta un diari nacionalista d'esquerrès, i seria de desitjar que ara no tingués les dificultats que han tingut, segons m'han dit, altres provatures semblants fetes temps enrera.

Per dissort hi ha aquí uns prejudicis, un fanatisme tan arrelat que es farà molt difícil arrencar-los.

I no cal oblidar una cosa: Que no podrà haver hi llibertat política al país basc, no podrà haver hi estatut si no està inspirat en un sentiment netament basc i republicà. L'estatut d'Estella, completament reaccionari, mai podrà atorgar-lo la República.

Si fos possible que els «vasco-romans deixessin d'ésser «romans» i volguessin ésser senzillament, bascos!

FRANCESC CANYÀ

Bilbao, gener 1933.

CIUTADANS:

Catalunya necessita els seus fills sans i forts. El Dispensari de la Lluita Antituberculosa i Acció Social de Girona vacuna gratuïtament els infants, en néixer, per mitjà de la vacuna Calmette Guérin, defensant-los de la tuberculosi.

Casa ALBERT

LA BISBAL.

AQUESTA MARCA ES
SENYAL DE QUALITAT

Grans tallers de Sastreria i Confecció

Preus sense competència

Entorn d'unes denúncies

El senyor Pere Lloberas, m'ha adreçat la lletra següent, amb prec de publicar-la a «CIUTADANIA»;

Particular 26 Gener 1933.

Sr. J. MOLLA ALIU.
Ciutat.

Molt senyor meu:

Per a que pogueu comentar amb la deguda informació les incidències de la vostra denúncia, a continuació exposo breument la tramitació:

El Sr. Governador va enviar-me la vostra primera denúncia per a que l'informés, com fan sempre els Governadors abans de resoldre. Vaig informar-la i no en vaig saber res més.

El Sr. Governador va enviar-me la vostra segona denúncia, també per a que l'informés. Com que aquesta segona denúncia contenia acusacions personals de parcialitat, no vaig creure delicat fer l'informe (cosa que competeix exclusivament a l'Alcalde), sense abans sotmetre la meua conducta i el meu primer informe al Consistori. Aquests va aprovar-los per unanimitat.]

I res més. No em queixo de les dues denúncies cursades al Govern Civil, ni que fossin cent. Allà l'Autoritat superior per a resoldre el que cregui pertinent. Em queixo, això sí, de l'insídia i la falsetat que conté la vostra segona denúncia.

Afm' s. s.

P. LLOBERAS

Fins a cert punt, jo ignorava els tràmits que s'havien de seguir en casos com aquest i després de llegir aquesta lletra em refer-mo en el meu criteri de que la nostra segona denúncia no s'havia d'haver fet pública, no havent-se fet amb la primera. Es clar que la passió amb que havia estat escrita aquesta segona de-

núncia era susceptible de fer ambient contra el que en ella es demana i això no deuria haver passat desapercebut a una fina intel·ligència com és la primera autoritat municipal bisbalenca.

Això a part, la lletra no demostra pas que ens manqui la raó referent al que nosaltres demanem, com tampoc demostra que el senyor Ametlla hagués atès la primera denúncia amb la consideració que mereixia.

No és d'extranyar, aquesta actitud passiva de D. Claudi Ametlla, perquè l'observà en tots els conflictes d'ordre social que se li presentaren. Per exemple, citaré el cas del conflicte promogut a Girona amb els obrers forners. Aquests obrers, que treballaven catorze hores diàries, demanaren la jornada de deu hores, amb el mateix sou. S'arribà a la vaga, per intransigència dels patrons, i aleshores el senyor Ametlla convocà una reunió de patrons i obrers, sota la seva presidència. Es discutí llargament i per fi foren signades unes bases d'acort amb les pretensions totals dels obrers forners. A l'endemà, però, així que els obrers es presentaren al treball, es trobaren que els patrons no volgueren admetre a la majoria, o sigui a tots aquells que havien mantingut decididament, en el transcurs de la demanda, la necessitat de no transigir fins aconseguir les reivindicacions que es demanaven. I què féu el senyor governador dabant l'actitud injusta i poc noble dels patrons forners? Res, en absolut. Deixà que es cometés l'injustícia apuntada sense parar com era lògic als obrers despedits, als quals féu passar amb raons dies i més dies, sense cap resultat.

El que acabem de relatar és una mostra de com s'interessava per la justícia el senyor Ametlla. Una altra mostra la trobaríem, posser, en la vaga al moll de Palamós i si cercàvem bé en trobaríem d'altres. Tot

són sistemes i els del senyor Ametlla eren de desoir totes les suggerències que vinguessin dels de baix.

Referent a la justícia que avala la demanda que nosaltres havem presentat, encara ningú, seriosament, ens l'ha discutida. Perquè ens atnem a la llei del descans dominical, per cert ben explícita, sols desitgem que s'apliqui estrictament la llei. De cap manera promourem un conflicte a La Bisbal, ja que si la raó no està de la nostra part i s'ens demostra, estem disposats a reconèixer-ho, d'acort amb la lògica més elemental. Ara bé, si la llei ens empara per tal, de poder descansar els diumenges no és just que nosaltres fem els possibles per obtenir l'aplicació d'aquesta llei? no és humà, no ho faria tothom el que fem nosaltres? Es un crim, potser, que podent lliurar se d'acudir els diumenges al treball, hom intenti aconseguir-ho?

Jo veig aquestes contestes tan diàfanes que àdhuc arribo fàcilment a la conclusió de que si restàvem treballant amb el conformisme de sempre s'ens podria tiillar de perfectes imbècils. Jo no sé pas de cap treballador que per gust, els diumenges es presenti al taller disposat a treballar unes hores ni el de cap farmàcia que no aprofiti la festa corresponent; els barbers, els camarers, fins els estancs tenen la seva festa. I tothom l'aprofita perquè la comoditat és una cosa ben humana. A veure, doncs, si resultarà que els homes que estan rera el taulell són els únics que no tenen dret a la festa, només que per la gassiveria d'uns, l'intransigència d'altres i la manca de respecte a les lleis que molts ja portem dintre, com un segell del caràcter.

Senyors, tots els plets, absolutament tots, tenen solució. Ens permeteu que en demanem per al nostre, si és que som homes iguals als demés?

J. MOLLA ALIU

Politiqueries

En la nostra posició, avui, de polítics purament contemplatius, epíleg d'una llarga brega, encara que bon xic modesta, no ens cal altra cosa que anar mirant i comentant, qualque volta entre amics, el moviment, l'actuació, la forma en que es va desenrotllant la política de tots els partits i grups en tota Espanya i particularment a Catalunya.

L'està vist, que no d'ara, ja de molt temps, és el partit Radical el que ens dona més joc, més peu, en que sigui el més preferit, el més subjecte als nostres continuats comentaris, però no d'una faisó d'alabança

i de respecte, sinó tot el contrari, que sigui d'una faisó de crítica severa i al, ensems desprestigiadora, com alguna vegada, en aqueixes mateixes columnes s'ha pogut apreciar.

I avui ens toca tornar-hi. La confusió, l'actuació d'aquell partit, el qual en la nostra modesta opinió, tant de mal fa a la bona política lleial per la qual nosaltres tant hem bregat i avui com queda dit, les circumstàncies ens han portat a la contemplabilitat, companya del repòs, tot això fa que insistim en agafar la ploma i esborronem unes quantes quartilles per anar maxacant el ciau.

Tots els que segueixen la marxa política en les seves diferents fases, ja sigui desde el punt d'una activitat, ja sigui per pura curiositat, estaran enterats de les esceissions ocorregudes, fa poc, dintre el partit Radical, per lo que fa referència a Catalunya. Alguns radicals antics, ben probats, s'han separat, per no volguer congegniar amb els nous elements, de republicanisme dubtós, als que l'omnipotent Lerroux, ha preferit, prestar-los hi llur confiança i elevar-los als llocs més distingits de direcció i manament.

Arran d'això, l'omnipotent Lerroux, ha publicat un úkase i aquest és el que anem ha comentar molt somerament. Llegim en ell: «... El Partido Radical de Barcelona se ha visto obligado a adoptar el acuerdo de dar de baja en las listas de nuestros censos, a varios individuos que adoptando una actitud de rebeldia, rompieron las reglas de la disciplina. Bien está el acuerdo; yo lo quiero aprobar, públicamente, con mi responsabilidad y con mi firma..... El Partido ve hoy, en toda España, aumentado sus cuadros, fortalecidas sus viejas organizaciones, núcleos de gente a quienes la triste realidad española en tiempo de la monarquía tenía apartados, con asco, de la vida pública.....»

Aixís parla l'omnipotent Lerroux. Aixís, com sempre, vol fer veure a gallet, els que, sentint sincerament els ideals polítics, tingueren el mal encert de sumar-se a les seves files per a dir-se republicans radicals.

Ell ha augmentat els quadros, es cert, però no de gent que en temps de la monarquia, com diu, estaven apartados con asco de la política, sinó que molt al contrari, aquests quadros estan rublerts de gent que quan la monarquia feien el caldo fort i admetent, ademés, trànsfugues que del mateix Partit Radical s'havien passat a la dictadura, havent-los-hi obert la porta, altra vegada, de bat a bat, amb l'agravament de prestar-los-hi el càrrecs més elevats com a premi a la seva lleialtat. No ens cansaríem de posar exemples.

FLECA

RODÀ

ESMERADA ELABORACIÓ
DE TOTA CLASSE DE PA.

PA INTEGRAL

Les deliciosos

Coques de greixons «RODÀ»

A 1 i a 1'50 ptes. — Mides extraordinàries per encàrrecs.

GRAN HOTEL J. SALLERAS

Avinguda de la República, 18. — LA BISBAL

Cuina insuperable - Excel·lents habitacions - Bon gust
:: La casa dels viatjants - Especialitat en banquets ::

A En Lerroux, no li aneu ha buscar sinceritat. Ell vol sumar adeptes siga com siga. Encara recordem; quina vergonya, quan la seva última visita a Girona. Al fer la presentació del quefe un *correligionario* en el casino radical en Lerroux li remercià amb els dictats de: *mi querido amigo de siempre, el consecuente republicano de siempre*, essent aixís que es tractava d'un subjecte que entrà de plé dintre la dictadura, amb càrrecs dintre Girona mateix i acompanyant al llavors governador Chamorro en diferents actes oficials. De personal aixís tant com vulgueu.

Per això nosaltres entenem que és un partit que no es pot agafar seriosament. Tothom recordarà el que passà amb el nostre Estatut. L'auto nomisme d'alguns radicals els de bon sentit, els permeté anar a favor. L'autonomisme d'altres, els de boquilla, els hi permeté fer-hi la contra. I entretant, el quefe, per a mantenir la disciplina entre *tirios* i *troyanos*, nedant continuament entre dues aigües.

En Lerroux, és com una bandereta, com un panell que està a mercé del vent. Les diferents bufades dels més distingits *correligionarios*, tant aviat el decanten a llevant com a ponent. I per això, l'home, resta a mercé de les bufades. El seu cervell està divagant continuament, i els seus *correligionarios* mirant sempre el panell cap a on decantarà.

A un partit aixís se li pot donar un dictat seriós? De cap manera. Això molt menys que un partit, és un joc de.....

Els nostres llegidors poden aplicar la paraula que falta.

Tenen raó els radicals dissidents que hi ha dintre Catalunya.

B.

Llum i tenebres

El carrilet, la paròdia de tren, anava devorant (?) quilòmetres. Tancarem el llibre i esguardarem el nostre veí. Ja feia estona que ens havíem donat compte que la taca vermella de les cobertes de «Temas sexuales» li havia cridat l'atenció. Semblava com si ens el volgués demanar i no gosés. Per fi es decidí.

—Permeteu?

—Perqué no?

L'obri àvidament. El text no li interessà. Cercà fotografies. El ros tre li agafà una expressió que feia repugnància. En els ulls li brillà una espurna de luxúria.

—Que no l'heu llegit mai?

El nostre interlocutor feu un gest —massa expressiu— amb el braç i ens picà l'ullet maliciosament.

—No. A casa no ho voldrien; és massa immoral.....

És massa immoral.... És immoral.... i aquest mot rebotia pel cervell com el ressó d'altres semblants.

És immoral.... És immoral....

I bé. Què és la moral?

Algú, potser, instintivament senyalarà el sexe. «Voilà l'ennemi!» En el món, o, ara com abans, només impera el diner i el sexe. Ací radica la moral. I aquests senyors que sempre surten en la seva defensa, i que prostitüen la nostra innocència parlant-nos del pecat oblidant el que ens deien de que Déu ens havia creat a la seva imatge i semblança, són els primers en faltar a la moral, a això que en diuen la moral, i omplenen els cabarets, i music-halls obligant a la dona que damunt un escenari posi preu a la seva carn o que després, amagant-se en les ombres de la nit, ens la ofereixi, estirant-nos de l'americana i dient-nos en un estereotipat somriure:

—Escolta, ros.....

Això, la moral, ens repugna. Re-neguem d'ella. Ja s'acaba el seu regnat. Ja s'han comès prou monstruositats en nom seu.

El món no està perdut com tenen interès en fer-nos creure. Sols estava adormit. I ja desperta...

L'home i la dona despullats de tota falsetat amb el picot de la cultura enderrocaran el superb temple que la moral, aquesta moral que no ens deixava respirar, i que de tant alt que era pribava que el Sol ens toqués de plé.

D.

“Nota” desafinada

Un reportatge en el qual assenyàvem deficiències a corregir ens ha valgut una repulsa per part del senyor Ponjoan, per mitjà d'una *Nota* inserida en aquest periòdic corresponent al dijous passat.

El que calia, i era el més natural i lògic, és que el senyor Ponjoan, de la Comissió Consistorial d'Assistència Social, no anés tan barroer en comentar un reportatge abans no s'hagués assabentat com calia el que pogués haver-hi amb respecte el particular.

Una cosa és assenyalar deficiències i l'altra ésser agressiu en cap assumpte determinat. Tampoc és el mateix comentar coses que ja són del domini del públic i no tenir rancúnies per ningú. En dir la veritat no és cap mancament per al respecte de ningú.

El senyor Artur Ponjoan en un excés de zel en el compliment del seu càrrec ha motivat una ficada de peus a la galleda. Perquè, que sap el senyor Ponjoan de les coses de l'Hospital. Tothom n'està més assabentat que no pas ell!

El senyor Ponjoan només veu tot el que li ensenyen, i així tot ho veu bonic.

Preguem al senyor Ponjoan ens faci la mercé d'assenyalar-nos un sol cas d'agressivitat quan de l'Hospital i Menjadors d'Assistència Social hem tractat.

Esperem, també, que ens demostrarà el Sr. Ponjoan el seu convenciment de que faltem a la veritat amb agravant o no.

Ens afermem una vegada més que dels conills bosquetans regalats als Menjadors pel senyor Angel Pérez en aquell lloc de recull social no en varen veure ni el pel.

Ens afermem, també, que la calefacció no s'encenia *cada dia* durant els últims freds.

El senyor Ponjoan deuria estar

assabentat, aixímateix, que quan encenien la calefacció era en moments en que no hi havia temps per escalfar els locals. Diem això perquè el senyor Anicet Terradelles, disposat pel Sr. Ponjoan, feu un reconeixement a l'instal·lació per tal d'esbrinar les deficiències que hi podés haver-hi, que no foren altres que el no encendre-la amb l'antelació deguda.

Ens cal avinentar al senyor Ponjoan que no tenim per costum rectificar cap informació car abans que tot ens assabentem i comprovem la veritat dels fets, per tant les nostres afirmacions no són *injustes*.

Podem demostrar al senyor Ponjoan que podríem fer moltes afirmacions amb respecte les diferències que hom ha observat a l'Hospital i Menjadors, coses que són ben certes, ignorades pel propi senyor Ponjoan, que en el transcurs del temps les posarem en evidència.

Si en comptes de comprovar els fets exposats el senyor Ponjoan es dedica a les rectificacions per mitjà del periòdic, és clar tindrà tela amb molta continuïtat.

Cregui el senyor Ponjoan que si la «Nota» no hagués tingut una agressivitat evidentment fóra de tó, haguera deixat passar per alt el seu escrit malgrat la manca de delicadesa que això suposava.

N. LLOBERAS

La sociabilitat

L'home és un ésser sociable. Ésser sociable vol dir viure en companyia dels seus consemblants. La vida de societat és una condició tan indispensable per a l'ésser humà, que gairebé podem dir que es fa impossible considerar la vida d'un home en complet estat d'isolament. A huc admetent la possibilitat d'una vida isolada, resulta llavors que la vida de l'home estaria privada de tot progrés o bé sotmesa a un avenç insignificant que caldria repetir continuament.

Ara, fent vida en comú, els avenços aconseguits per una generació queden com a herència dels que la succeïxen, i aquests poden dirigir les seves activitats a la consecució de noves normes de vida. Tothom porta a la vida una missió a complir. Cada home aporta a la vida de la societat el seu esforç. I del conjunt d'esforços i pensaments en surt l'harmonia de la vida. Aquesta harmonia permet la divisió del treball, element bàsic de tota civilització.

Per això és de doldre que hi hagin encara individus que no es donguin compte de la necessitat d'aqueixa harmonia i que es converteixin en elements de perturbació. Per aquestes persones que tenen com a única norma d'actuació lesionar els drets o interessos dels demés, sí que s'imposa l'isolament per evitar tot contagi de maldat i per a tranquil·litat dels que tenen noció del que és el deure.

JOAN CASADEVALL
10 anys

CATALÀ!

Demana arreu el PAPER DE FUMAR

MANELIC

I PROTEGIRAS L'INDÚSTRIA CATALANA.

TEATRE OLYMPIA

CINEMA SONOR Avinguda de la República LA BISBAL
Empresa IMPORTACIONS CINEMATOGRAFiques

DISSABTE I DIUMENGE

PROGRAMA DE SENSACIONAL INTERÉS

Extraordinària estrena de la gran super-producció Sonora amb diàlegs n' espanyol de les Exclusives «Paramount»

EL EXPRESO DE SHANGHAI

La més gran creació de MARLENE DIETRICH, CLIVE BROOK, ANA MAY WONG i WARNER OLAND

?

Dibuizos sonors

Revista sonora

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

La Bisbal, trimestre . . . 2'50 ptes.
Fora, trimestre . . . 3'00 »
Estranger, trimestre . . . 4'00 »

PER A ANUNCIS
DEMANIS TARIFA

CIVTADANIA

Redacció i Administració

Avinguda de la República, 17
entressol

IMPREMTA

Carrer de Pi i Margall, núm. 20

PROTESTA

En el número del setmanari EL PROGRAMA del passat diumenge, Redacció de La Bisbal, vaig tenir la sorpresa de veure un escrit contra meu, el qual critica severament una falta gramatical a un rètol fet meu, de la casa Palet.

I dic que m'ha sorprès, perquè jo em pensava que en aquella redacció local hi tenia vertaders amics, però he vist que no és així.

La falta gramatical la sabia jo, i disposat estic a rectificar-la a la primera combinació de treball que m'ho permeti.

L'article és curt, però cru i mal intencionat; no sembla que sigui fet d'un que es diu català. Diu en ell que s'hi llegeix una «barrabassada que corren vergonya»; jo dic que lo que corren vergonya i despreci, és la manera d'escriure semblant article, i també li recomano que no es descuidi d'inscriure's amb anticipació per poguer entrar a estudi, una vegada fetes les noves escoles que té en projecte el nostre Ajuntament, ja que aquestes actuals estan plenes.

I també recomano als companys de redacció, que li repassin els seus articles abans no es publiquin; perquè gaires com aquests no solament posarien a la redacció a una altura gens envejable, sinó també el periòdic a l'estil Traca de València o El Pebrot de La Seu, cosa que no són mereixedors ni els uns ni l'altre.

Jo agrairé sempre avisos, siguin de qui siguin, que em siguin fets amigablement, però no puc tolerar de cap manera, que se'm facin sense solta ni volta, com ho ha fet aquest individu.

Entesos?

JOAN BARNÉS CALSINA

ESPECTACLES

Teatre Olympia

Aquesta setmana ens hem delectat verament amb el programa que ha presentat aquest saló.

«El Rey del Jazz» ha constituït l'èxit de l'any. Considerem ben just aquest èxit, puix que tan en presentació com en música de Jazz es pot posar a davant de les millors produccions, no desmereixent pas els intèrprets que saben posar-se a l'alçada de la resta.

Cinema Mundial

«Hombres en mi vida» fou una bona pel·lícula. La resta del programa agradà també.

Cine Mundial

Diumenge dia 19 de Febrer
Programa monstre

Estrena de la producció excel·lent

«Manchuria»

per RICHARD DIX

Estrena de la famosa cinta

Paris-Pequin

per JANE MARNAC i JEAN GABÚ

AJUNTAMENT

Sessió del dia 14

Hi assisteixen tots els senyors consellers. Es llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

Són aprovats diversos comptes de particulars, els quals ascendeixen a 3.277'73 pessetes.

Es llegida una instància dels propietaris veïns del rec del Molí, interessant que s'arregli aquest rec, les aigües del qual són perjudicials a les terres allí emplaçades. El senyor Lloberas diu que aquesta millora afecta a interessos particulars lo que fa que siguin els propietaris els que deuen arrenjar-ho. L'Ajuntament, diu, pot intervenir-hi amistosament, a la recerca d'una solució. Comprenent-ho així dona compte d'haver se entrevistat ja amb un propietari, el qual li ha fet unes promeses que potser un altre dia caldrà tenir en compte.

Seguidament s'aixeca la sessió.

NOVES

Dilluns passat aprofitant la diada del carrer s'inaugurà la farola monumental de la plaça de Wilson.

Aquesta farola feta amb estil barrejat d'antic i modernista ofereix un tò esbelt molt fi, degut a la senzillesa de la seva construcció.

Trobem però que la base no acaba de consonar amb la columna dels fanals.

Considerem aquest defecte a l'excessiva prodigalitat en que s'han emprat els blocs de pedra.

Diumenge passat L'Escut Emporità celebrà un lluït ball de caràcter carnavalesc.

Per a diumenge vinent les dues entitats locals Ateneu Pi i Margall i Escut Emporità, tenen anunciats el

«Ball de Disfrac Forços» a càrrec de les orquestres d'aquesta ciutat, Nova Armonia i La Principal respectivament.

L'ambient i l'entusiasme que han despertat entre el nostre jovent, fa creure que es veura i extraordinàriament concorreguts i animats.

Continuen força animades les festes dels carrers. Han ballat en els carrers de l'Amor Filial, Carreres Dagues, Girona, Plaça Wilson, Sís d'Octubre i Avinguda de la República.

Segons ens comuniquen els veïns de la Plaça de Mossèn J. Verdguer i del carrer Germans Sitjar, la festa que celebraran dilluns vinent serà extraordinàriament animada, puix que ho guarniran i ho enllumenaran convenientment. Per altra part, a més de balls i sardanes que es toquen habitualment, faran concert en havent dinat i una passada al matí. Desitgem que el temps acompanyi els seus bons desitjos.

Serveis prestats per el Dispensari de Lluita Antituberculosa i Acció Social de les Comarques Gironines el mes de Gener de 1933.

Malalts que han passat pel dispensari 438; Malalts visitats per primera vegada 34.

Detall dels treballs efectuats

Visites 205; Radioscòpies 27; Radiografies 4; Anàlisis 90; Tractaments 311; Nemetòrax 9; Injeccions 186; Tractaments amb sanocrisina 40; amb tiroidats 76.

Medicaments entregats (a part d'injectables): Específics farmacèutics 78, a 46 malalts.

Servei de Vacunació Antituberculosa amb la Vacuna «Calmette Guérin»

Vacunacions fetes en el mes de Gener de 1933: Nadons vacunats i revacunats a la Capital 33; Nadons vacunats i revacunats en els pobles de les Comarques Gironines 123. Total 156.

Avis als subscriptors forans:

Havent-hi senyors subscriptors sumament endarrerits en el pagament de l'import de subscripció, fem avinent que tots aquells que dintre vuit dies no hagin tramès la quantitat del seu deute, deixaran de rebre CIUTADANIA.

Carles Casademunt
Odontòleg

CONSULTA — Dilluns: de 3 a 5 i mitja
PLAÇA CONSTITUCIÓ, 7

Pampallugues

Llegim a La Publicitat del dimarts en un interviu amb Lluís Nicolau d'Oïver:

«—Deixant de banda tot això i parlant de política general espanyola, quina és l'actitud adoptada pel partit i pels seus diputats a les Constituents?»

—Els nostres vots a les Constituents són al costat del govern Azaña. És el nostre, l'únic sector de la representació catalana que mai no li ha negat ni regatejat el seu vot».

L'amor del P. C. R. pel senyor Azaña és tan fort que Lluís Nicolau d'Oïver ha preferit votar contra les seves conviccions, com a mal menor, segons pròpies declaracions —recordis l'article 26 de la Constitució— abans de votar contra el govern que presideix Manuel Azaña

I ja veiem com els hi jega el poble....

Un nou Sant

El «caudillo» radical, D. Alejandro, s'en va de dret a la santetat cristiana.

La seva oposició al govern, a benefici dels que no voldrien que s'aprobés el projecte de Congregacions religioses, és una cosa que farà eternir al papa, el qual decretarà la santetat del senyor Lerroux: D. Alejandro Lerroux, verge i màrtir.

Verge, perquè morirà d'un disgust sense haver pogut dirigir l'Estat i màrtir per les ferides que rep a cada parlament de D. Manuel Azaña

Que n'és de lluny aquell temps en que Lerruox predicava l'arrencaament del veï de les novícies.... Ara ja no s'hi veuria en cor.

¡Que cosas tienes, Beremundo!

Mirador, en la seva secció de «dijous a dijous», de 15 dies enrera, feia un elogi de Claudi Ametlla.

Naturalment que no hem de contrariar—el contrari— el còlega.

No calia dir, però, allò de que el seu pas havia deixat un bon record al Govern Civil de Girona.

Tota comarca—vegi's El Autonomista—senti la seva dimissió. Els humils, fins els flequers de Girona, no oblidaran fàcilment Claudi Ametlla.

Xampany Glacier